

ZÁM.

nyfá-
delka
apáry
Rötzer
erling
aders-

ada-
si.

Fejezi
ulat-
szóra-
nányt
jutal-
zik a
kül-
atva.

zetés.
reire.
retnie
obbat
ni s a
mdulo
a ; az

szám
zintén
tja az

a jövő
va fog

si.

ésöket

ányok
aeum-
la.

épület.
ulat.

HOLT MADÁRKA. (Lásd a 407. lapon.)

XXV. kötet, 26. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. december 30-án.

UJÉV NAPJÁN.

— Beszélyke, képpel —

Ég a nyáron volt, mikor az erdő, mező java zöldben pompázott.

Kint a folyó partján a nagy malom ajtajában büszkén állt a gazdag molnár és hallgatta, amit fia, Károly beszélt neki. Aztán megvetőleg mondá:

— Ugy? Hát fenyegetőzött a jó madár? No hát csak próbáljon ellenünk valamit az a semmirevaló csavargó, majd elbánok vele. Egyszer már becsukattam, megkaphatja másodszer is.

— Soh'se bántsa őket, kedves apám, szólt Károly. Most az egyszer mégis csak nekik van a káruk... én nem akartam ugyan... de nem csodálom, hogy az a szegény kis fiu nagyon elkeseredett, magam is sajnálnám, ha egy kedves állatot elveszteném. Szinte sajnálom azt a kis Misikét.

— Azt ugyan ne sajnáld. Épen olyan hitvány csavargó lesz, mint az apja. Ismerem őket, elég bajom volt velük.

Károly odább ment, tudta, hogy apja beszélni sem szeret erről a dologról. Régi haragosa volt a dologkerülő, csavargó Andrásnak, ki a falu végén rozszant kis házikóban lakott fiával, a kis Misikével. Tulajdonképen nem is lakott ott, sokszor napokig elcsavargott s Misike, kinek anyja már nem élt, akár éhen is halhatott volna, ha egyik-másik jó szomszéd nem könyörül rajta. Senki sem szeretete a dologkerülő embert, ő is haragudott mindenkire, de leginkább a gazdag molnárra, a kivel egyszer összepörölt s az lett a vége, hogy becsukták. Csak annál dühösebb volt a molnár-családra. És most meg a kis Misike haragudott.

Hogy ne haragudott volna? Elhagyottságában valamiképp szert tett egy hű pajtásra, egy kis kutyácskára. Ez nem csufolta, nem üldözte, mint a falubeli többi gyermekek; a kis kutyácska

szetette kis gazdáját, híven követte, játszadozott vele, elvállhatatlan jó barátok voltak. Azon a napon, mikor Károly és az apja ott az ajtóban beszélgettek, Misike kint járt kutyácskájával a mezőn és éppen arra sétált Károly is az ő hatalmas lánczos komondorukkal, Bátorral. Misike vadvirágot szedett és nem is igen látta, hogy közeledik valaki, Károly nem igen ügyelt arra, mit csinál Bátor, csak akkor lett figyelmes, mikor nagy kutyamarakodás hallatszott és Misike kétségbeesetten kiáltá:

— Jaj! Hívd vissza a kutyádat! Oh, megöli a kutyácskám! Jaj a gonosz!

És bizony meg is történt. Mielőtt Károly valamit tehetett volna, a garázda Bátor agyonmarta a szegény kis kutyácskát s Misi javában sirt és jajgatott, mikor apja véletlenül szintén oda jött.

— Mi az? Mi történt?

— Oh, a kutyácskám! Az én kedves kutyácskám! Ez a gonosz Károly megölette a maga nagy kutyájával.

— Bolond beszéd, szólt Károly félig boszusan, félig sajnálkozva. Hát tehetek én róla?

A csavargó András villogó szemekkel, dühösen mondá:

— Igazán? Nem tehetsz róla? Persze, az én fiam csak szegény kis fiu, te meg a gazdag molnár fia vagy, hát neked szabad bántani a szegény fiut, megöletni a kedves kutyácskáját. De megállj csak, majd megfizetek én ezért, nem viszed el szárazon. Ugyis van még egy kis számadásom az apáddal is.

Károly, a ki jószívü fiu volt, igazán sajnálta a szegény kis Misikét és szívesen ajánlott volna neki valami kárpótlást; de mikor az a csavargó András fenyegetőzni kezdett, Károly is haragra lobbant s most csak azért sem szólt többet egy szót sem, hanem füttyentett Bátornak és haza ment. Otthon elmondta a történeteket apjának, ki, amint láttuk, föl sem vette a dolgot.

Károly sem igen busult hát tovább s már nevetve beszélt el a dolgot kis hugocskájának, Veronkának.

De Veronka nem nevetett. Épen ölében tartotta kedvencz fehér kis macskáját és eszébe jutott, milyen borzasztó volna, ha ezt valaki megölné. Aztán ismerte is Misikét, sokszor látta, mikor elhagyottan, sápadtan, szomoruan tévelygett a mezőkön. Mindig nagyon megszánta. Most is tehát egészen elérzékenyedett és igaz részvéttel mondá:

— Szegény Misike! Ez bizony nagyon fájhat neki.

Károly is újra elkomolyodott.

— Hiszen nem akartam, . . magam is sajnálom, de nem segíthetek rajta.

Másnap Veronka, a mint kint sétált a mezőn, meglátta Misikét, ki leverten ült ott a patak partján. A mint megpillantá Veronkát, el akart szaladni.

— Ne szaladj, Misike, hiszen én nem bántalak. . . beszélni akarok veled. A kis fiu daczosan állt meg.

— Mit akarsz? kérdé.

— Hát csak azt akarom neked mondani, hogy Károly bátyám nagyon sajnálja ám, hogy az a kegyetlen Bátor tegnap agyonmarta a te kis kutyáskádat. Lásd, arról nem tehet senki. Én is nagyon sajnálom.

Misike nem szólt, de szemei könnybe lábadtak. Veronka is majd elpityeredett.

— No, ne sirj Misike, látod magam is mindjárt sirok. Nézd csak, gondoltam valamit . . . nekem van egy kis fehér cziczám, olyan gyönyörű! Neked adom a kutyácska helyett . . . nekem van egyéb játékom is.

Misike szomoruan rázta a fejét.

— Nem nekem való ez . . . a czicza nem jön el velem a mezőre, nem játszik velem . . . aztán rossz dolga is volna nálunk, nem tudnék neki még egy kis tejet sem adni.

— Hát tudod mit? A czicza legyen a

tied, de én fogom tartani s te eljössz hozzám játszani.

Ez egy pillanatra tetszett Misikének de aztán megint csak rázta a fejét.

— Az sem lehet. Tudom én azt, hogy a te atyád haragszik az én apámra. . . az én apám is nagyon haragszik reá. Miért, azt nem tudom. De ha én oda mennék a malomba, atyád bizonyosan megverne.

— Akkor hát egyebet mondok. Az én szobácskám ablaka a rétre nyílik, ott soha sem jár senki. Jöjj oda az ablak alá, ott majd játszunk a cziczával.

Ez tetszett Misikének s megvigasztalódott. És aztán mindennap pontosan megjelent az ablak alatt. Veronka pedig bent várta és vigan eljátszottak a kis macskával, aztán egyébbel is. Veronka előhozta képes könyveit és olvasott szép meséket; Misike akár egész nap is ott állt volna, oly gyönyörűséggel hallgatta. (Lásd a 409. lapon.) A jó kis leányka s a szegény fiúcska igazi jó barátok lettek. Misike nem volt többé szomorú; még gondot is fordított magára, amennyire olyan kis fiútól telik s egész nap örült annak a rövid időnek, mikor a kedves Veronkával együtt lehet.

Csakhogy ez a kedves multság hamar véget ért. A nyár elmúlt, aztán az őszi is, és beköszönt a kemény fagyos tél. Veronka nem ültetett többé a nyitott ablakban, Misike nem állhatott odakünn. Így hát most már csak nagyon ritkán láthatták egymást.

S újév napja köszönt be. Csikorgó hideg, havas idő volt s a malomban, mely messze volt a falutól, csend uralkodott. Nem zakatolt a malomkerék, mert még ha be sem fagyott volna, ezen az ünnepnapon senki sem járt volna ott öröltetni, mindenki otthon ünnepelt. A malomban nagyon esőndesen voltak, mert az öreg molnár pár nap óta betegen feküdt. Bajja nem volt ugyan valami veszedelmes, de nem kelhetett föl az ágyból. Hanem biz-

tatta a többieket, hogy csak legyenek vigan. Veronka, hogy hamarabb muljék az idő, kiszaladt a kapu elé és hólapdák-kal játszott. Egyszerre régi jó pajtását, Misikét pillantá meg. Barátságosan szaladt eléje.

— Hát te hol jársz itt ilyenkor, Misike?

— Csak ugy erre jöttem . . . az apám azt mondta, hogy ma este majd lesz multság a malomban, a molnár beteg, más épen senki sem lesz ott ujesztendő ünnepén. Hát kíváncsi lettem, hogy mi lesz itt nálatok s gondoltam, hogy ha meglátnálak, megkérdezném.

Veronka még épen olyan kicsiny és tapasztalatlan volt, mint Misike, egyikök sem sejtette, mit jelenthetnek a dologkerülő csavargó szavai. Veronka azonban ugy hitte, hogy tudja.

— Oh, ma ünnep van és vacsora lesz nálunk, bizonyosan azt értette. Ugye nálatok is lesz, Misike?

A kis fiu elszomorodott.

— Nálunk soha sincs.

— És nem is szoktál szép ajándékot kapni ujévre?

— Ajándékot? Nem kaptam én még sohasem . . . de ma vacsorát sem kapok . . . otthon nincs kenyerünk sem. Apám mondta, hogy ne is várjam, nem jön haza.

— Oh, de hiszen az rettenetes . . . az nem lehet . . . Ujév napján, mikor mindenki boldog és vidám.

A jó kis Veronka ezzel sehogy sem tudott megbékülni s hirtelen így szólt:

— Tudod mit? Jőjj be hozzánk.

— Hozzátok? Oh, az nem lehet, nekem nem szabad oda bemennem.

— Dehogy nem . . . Megállj csak, várj itt egy kissé, mindjárt kijövök.

Veronka beszaladt és legelőször is Károlynak mondta el a dolgot.

— Tudod, Károly, te ugy is szomorúságot okoztál szegénynek, hát ma szerezzünk neki örömet. Ha mindaketten kérjük a mamácskát, bizonyosan megengedi, hogy Misike bejőjjön.

Nem is csalódott. A jó mama, mikor elmondta neki mindent, meghatottan felélé:

— Szegény kis fiu! Hívjátok be, legyen neki is öröme az uj év első napján, ugyis olyan elhagyott árva. Majd az ő számára is találunk valami ujévi ajándékot. Ha nem előbb még kérjétek meg atyátokat is.

Ez már nehezebb dolog volt s Károly, aki már jobban tudott mindent s ismerte apja haragját a Misike atyja ellen,

nem akart vállalkozni a kérésre. De Veronka nem hagyta abba kis pajtása ügyét. Bement az öreg molnárhoz és szépen könyörögve elmondta a szegény Misike dolgát. A molnár pedig, ha indulatos és gőgös volt is, de nem volt rossz szívé, jó kis leánya kedvéért pedig akármit is megtett volna. Azért hát így szólt:

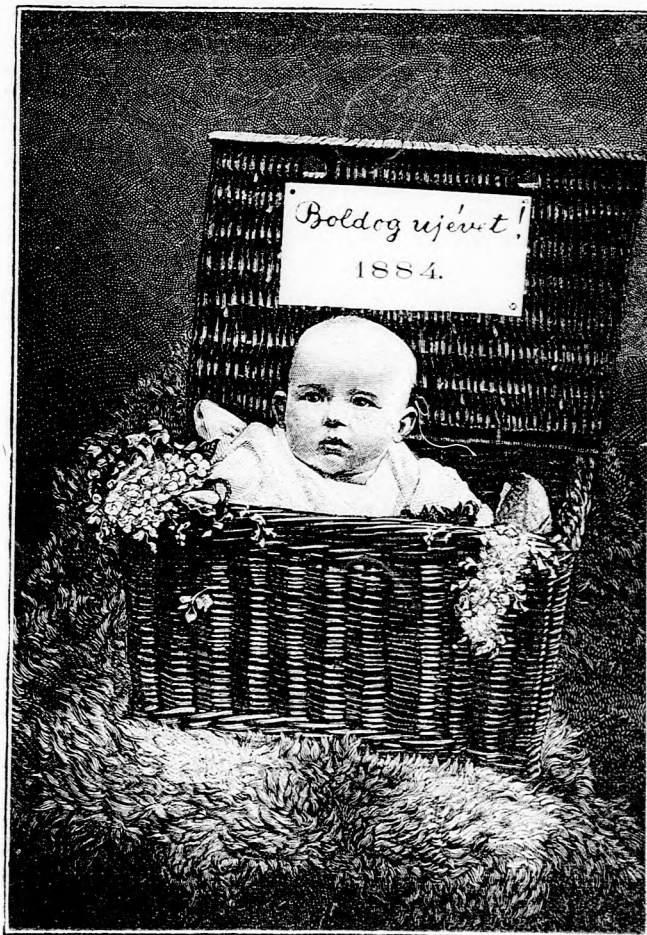
— Jól van no, nem bánom, hívjátok be. Ha az apja gonosz ember is, a kis fiu nem oka; elég baj a szegény kis ficzkónak, hogy olyan az apja. Hívjátok be,

(Folytatása a 406. lapon.)

. . . GYÖNYÖRÜSÉGGEL HALLGATTA.

(Lásd a 403. lapon)

**Piczinyke csöpp vagyok,
Csak alig gagyogok,
Mégis megszólalok
E napnak reggelén,
S friss, boldog új évet,
Mint magam, kövéret,
Kivánok nektek én!**

(Folytatás a 494. laphoz.)

tartsátok jól. Az újév első napján béke, öröm, és szeretet legyen szívünkben.

Tapsolva futott ki Veronka s egy percczel később már vezette be Misikét a jó meleg szobába. Misike eleinte félénken húzta meg magát, de mikor látta, hogy igazán nem bántják, sőt szívesen, barátságosan bánnak vele, lassankint neki bátorodott és végre olyan vígan játszott Veronkával és Károllyal, mintha régi jó ismerős lett volna a házban.

Hát még mikor végre előhozták a sok szép új játékszer, melyet Karácsonkor kaptak! Misike egy ideig csak ámult-bámult; ilyen szépet ő a maguk viskójában soha sem látott, de még csak álmodni sem tudott efféléről.

A mama aztán adott nekik játékhoz való diót, mogyorót, hozzá kalácsot s Misikének is jutott minden jóból. Ezután indult még csak meg igazán a mulatság! Misike nem is hitte, hogy nem valami tündérországba jutott. Mert ő eddig oly elhagyottan, oly szegénységben élt, hogy ilyen boldog estéje nem is lehetett.

Javában játszottak, mikor a szomszéd szobából egyszerre nagy csörömpölés hallatszott, mintha az ablakot törték volna be. A molnárné csodálkozva akart oda sietni, de a következő pillanatban már föl pattan az ajtó és egy mord képü ember lépett be, kezében villogó fejszével.

— Nini, édes apám! kiáltott Misike örvendve.

Csakugyan ő volt, a csavargó András. Kiszámította, hogy az este legbátrabban törhet be, kirabolhatja a gazdag molnárt, boszuját töltheti rajta. De mikor kis fiát egyik kezében játékszerrel, másik kezében nagy darab kaláccsal látta ott boldogan mulatozni, meghökkent, megzavarodott és gonosz megátalkodottsága elhagyta. Hamarjában nem is tudta, mit mondjon, mit tegyen. Akadozva szólalt meg végre:

— Misi... a fiam... mit keres ő itt?

— Én hívtam be, felelt Veronka. Találkoztam vele, azt mondta, hogy neki szomoru új esztendeje van, még csak vacsorát sem kap, hát jó mamácskám és apácskám megengedték, hogy velünk legyen, mert azt mondta apácska, hogy az új évet békével és szeretettel kell kezdeni.

A gonosz ember kezéből kiesett a fejsze. Eltakarta arcát s már meg akart fordulni, hogy a merre jött, arra távozzék is, de épen ekkor a szemközti ajtóban megjelent a beteg, sápadt molnár, kit a zaj fölriasztott. Ő mindjárt megértett mindent, de nyugodtan mondá:

— Ugy van, mint jó kis leányom mondta. De hát maga, András, mért nem jött be az ajtón, mért tört be az ablaken fejszével?

A csavargó összerezte. Fiára, majd a kedves Veronkára nézett, aztán megtörve felelé:

— Mért?... Mert gonosz halálra méltó ember vagyok. Ne is kérdjék... úgy is tudják... küldjenek a bíróhoz... nem fogok megszökni, csukjanak be, ne is bocsássanak ki soha többé.

A molnár szeliden felelt rá:

— Nem, András, mást mondok én. Nézze, e gyermekeket jó szívök megtanította a szeretetre, kövessük őket. Haragot tartottunk egymás ellen, — felejtjük el. És ha belátta hibáját, tegye jóvá azzal, hogy becsületes, munkás ember lesz. Az én házamban kap tisztességes munkát, befogadom, ha szentül igéri, hogy ezentul jóra való ember lesz.

András arcán sűrű könnyek peregtek, a szeretet meleg szava elűzte szívéből a régi gonosz indulatokat. Térdre roskadt s zokogva mondá:

— Oh, nem érdemlem én azt... de ha befogadna mégis... esküszöm, holtomig híven szolgálom.

— Így aztán jól is lesz minden, szólt a molnárné. Most pedig üljön ide az asztalhoz vacsorálni s velünk együtt töltsék békességben és örömben az estét.

Veronka és Misike csak úgy félig-meddig értették a dolgot, de megelégedtek vele, mert látták, hogy minden jól van. És mikor már későre járt az idő s nyugalomra kellett térni, András bucsuzás-kor ölébe vette Veronkát, megcsókolta és könyezve mondá:

— Az Ur téged választott angyalává, édes jó gyermek. Később majd egyszer meg fogod érteni, hogy nemcsak szüleidet mentetted meg, hanem egy gonosztevőt is újra becsületes emberré tettél.

Azóta sok ujév első napját ülték meg a malomban, mindig vigan és boldogan. A nagy asztalnál együtt játszottak a molnár gyermekei Misikével, a kályha mellett pedig az öreg molnár és András pipázgatva beszélgettek, mert az egykori dologkerülő a gazdag molnár leghivebb, legjobb segítje, munkása lett és ha régi ismerősei csodálkozva kérdezték, hogy történt ez, Veronkára mutatva mondá:

— Uj év első napján egy jó gyermek szerető szíve tett uj emberré!

HOLT MADÁRKA.

(Képpel a címlapon.)

UGY szeretem a havat,
Ha ropog a láb alatt,
S a kedvemre van nagyon,
Ha járhatok a fagyon.
A fejkötöm, bundikám
Jó meleget adnak ám!
Nincs nekem hideg idő,
Véd karmantyú, s jó cipő;
Lábam alatt hó ropog,
Mondhatom, boldog vagyok.
S hogy nagy vigan sétálok.
Egyszerre csak megállok. . .
Min akad meg a szemem?
Mi fekszik ott mereven?
Ott fekszik egy kis madárka,
Elnyújtva a lábcskájá!
Egyszeribe föl is veszek,
Karmantyumba bele teszek;

Haza, haza futok veled,
Hát ha van még benned élet?
Gyöngyöden melegengetem. . .

Ni, megrezdült . . . eleven!
Egyet pittyen. . . s ni ni ni!
Szárnyait emelgeti!

Kenderim, most nem eresztlek,
Egy kis kalitba rekesztlek,
Szórok neked kendermagot.

De ha jó a kikelet,
Kibocsátlak tégedet.
És kinyitva az ablakot,

Nézem repülésedet:
Kendericézem, Ég veled!

A TITKOS KETRECZ.

— Beszélyke. —

LACZIKA, alszol? Hallod-e, Laczika?
Háromszor hangzottak már e kérdések, halkán, óvatos suttogással. Harmadszor egy göndörhaju kis fej emelkedett föl a szemközti ágy párnájáról s álmos hang felelt:

— Hallom . . . mit akarsz?

— Halkan beszélj . . . azt akarom, hogy adj nekem kölesön egy tizeskét.

A gördör kis fej azonnal visszahanyatlott a párnára.

— Nem adok . . . többé nem adok neked kölesön, Kálmán. Minap is adtam, de még maig sem fizetted meg. Már uincsen is több pénzem annál az egy tizeskénél.

Kálmán fölült a maga ágyában és boszusan mondá:

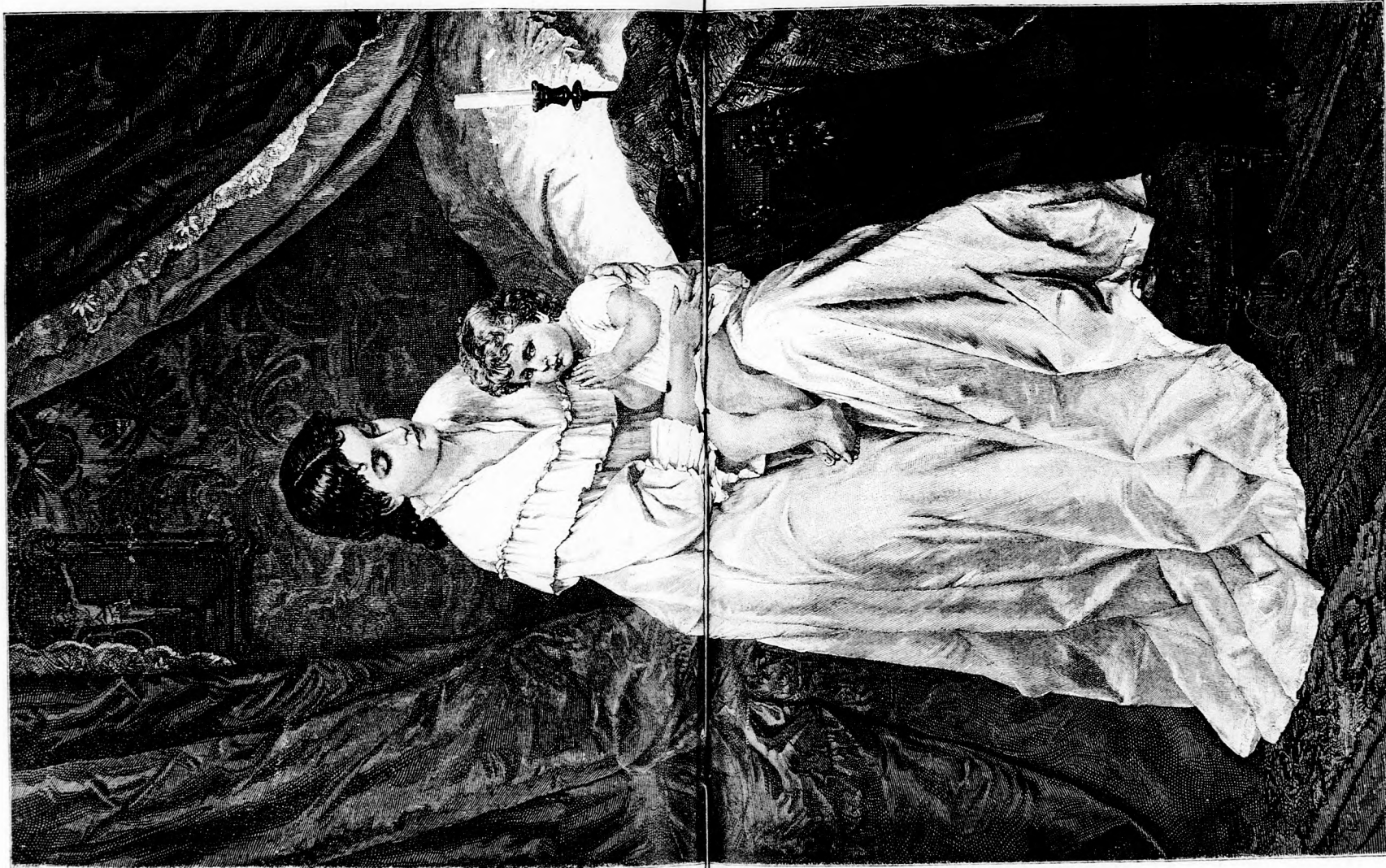
— Talán bizony azt hiszed, hogy nem is adom vissza? Tudod, hogy a születésem napjára majd kapok nagyapácskától. De most nagyon sürgetősen van szükségem pénzre, mert nagyon pompás dolgot terveztem ki.

Erre már Laczika is figyelni kezdett, az álmosága elmúlt, mert szokva volt hozzá, hogy az ő Kálmán bátyja ügyes mulatságokat tervez ki. Most is kíváncsi lett.

— Mi az? Megmondod nekem is?

— Hogyne! Megmondtam volna már eddig is, de egy kissé meg kellett gondolnom . . . azért is maradtam ki oly sokáig délután.

— De hát hol voltál?
— Hiszen épen azt akarom elmondani. Kint jártam Paliékkal hóembert építeni, hát a mint hazafelé jöttem, az

öreg Mihály gazdával találkoztam. Három gyönyörű kis tengeri-nyulacskája van, és eladja. Azt mondta, nekem olcsóbban adja, mint másnak, ide adja darabonként

egy ezüst tizeskéért. De nekem csak két tizeském van, azért szükséges, hogy ide kölcsönözd a magadét.

Laczikának tetszett is a dolog, nem is.

— Igen, de mit fog mamácska mondani? Tudod, minap is rosszul jártunk azzal a kis kutyácskával. A mama nem engedte, hogy megtartsuk.

— Igen ám, csak hogy most okosabb leszek. Most senki sem fog tudni semmit a mi kis kedvenceinkről. Csinálok egy kis ketreczet és az üres pajtába rejtem . . .

Az ELSŐ IMA. (Lásd a 415. lapon.)

ott nem jár soha senki, nem fogják fölfedezni. Majd keressünk mindennap füveket, káposzta-levelet, meg effelét, a mi a nyulacskáknak kell.

— De aztán helyes lesz az, hogy így titokban tegyük? aggódott Laczika.

— Ugyan ne keress már annyi kifogást! Tudom, csak azért beszélsz így, mert

nem akard ideadni a tizeskét. Ha épen nem akard, hát mondd meg, akkor majd mástól kérek.

E pillanatban a mama lépett be.

— Miért nem alusztok gyermekek? kérdé. Most már nincs ideje a beszélgetésnek. Későre jár az idő, aludjatok.

Ha nem aludtak is mindjárt, de elhallgattak, esak hogy annál többet gondoltak aztán a titkos tervre. Kálmán előre örült, milyen mulatsága lesz titokban tartott kis állatkáival. Laczika meg épen nem örült, hanem inkább azon törte a fejét, vajjon oda adja-e tizeskóját? Nem is csupán a tizeskétől megválni esett nehezére, hanem az talán még inkább, hogy a mama előtt titkolózni kell. Laczika azt nem szerette, ő hűségesen meg szokott mindent mondani a mamának. De most nem teheti, mert Kálmán nem engedi; már pedig Kálmán ellen nem véthet, jaj volna neki, nem játszók vele Kálmán két hétig sem, nem tanítaná koresolyázní, nem védéné a nagyobb, pajkos pajtások ellen. Már hiába, amit Kálmán akar, annak meg kell történni.

Másnap reggel megkötötték a nagy alkut. Laczika odaadta tizeskóját, Kálmán pedig megígérte, hogy majd megadja, ha lesz miből, addig pedig Laczikának is szabad lesz a nyulaeskákat nézni, simogatni, s játszani velök.

— Meglásd, milyen gyönyörűek! Te is szeretni fogod őket nagyon. Most pedig csináljuk össze a ketreczet, a melybe elhelyezzük őket.

Titokban kellett ezt is csinálni, nehogy valaki nyomára jőjjön a dolognak. Találtak egy ócska, töredezett tyuk-ketreczet, ezt a ház mögött összeigazitgatták, becsempészték a pajtába, ott a nagy halom szalma mögé egyik sarokba rejtették. De az egész nap beletelt, míg mindennel elkészültek, mert a lecke-órára pontosan meg kellett jelenniök, az ebéd-től sem szökhetek meg. De Kálmán meg volt elégedve.

— Ugy is csak este hozhatom el a nyulaeskákat, mikor sötét lesz és nem lát senki; — mondá.

Mikor beesteledett, meg is indult a nyulaeskákért. Most már Laczika is nagyon kíváncsian várta s bár kemény téli idő volt, kint a kapuban várta Kálmán hazajöttét. Már egészen sötét volt, mikor Kálmán végre megjött kosárral kezében.

— Megvan? suttogá Laczika.

— Minden rendben van. Itt hozom a kosárban. Nézd, milyen szépek! Olyan a szőrük, mint a bársony.

Látni bizony Laczika nem láthatta, mert nagyon sötét volt, de benyult a kosárba s ott esakugyan megtapogathatta a puhaszörű nyulaeskákat. Sokáig azonban nem maradhattak a kapuban, nehogy valaki meglepje őket.

— Siessünk a rejtekbe, szolt Kálmán. A kocsi-tól elesentem a lámpást, meggyújtjuk, aztán szépen elhelyezzük állatkáinkat.

El is intézték szépen, a nyulaeskákat betették a ketreczbe, melybe napközben a konyhából holmi zöldség-hulladékot is szereztek.

— Mostanra elég ez nekik. Majd holnap jobban ellátjuk őket. Sietnünk kell a szobába, mert majd kérdezní fogja a mama, hol jártunk.

Ebben nem is csalódott, mert a mamának már feltűnt, hogy késő este oly sokáig elmaradnak. Mindjárt kérdőre is vonta őket és kicsíbe mult, hogy Laczika őszintén ki nem vallott mindent; de Kálmán résen állott és hamar közbe szolt, mondott valamit, a mi ugy félig igaz is volt, nem is: hogy kísétált az utczára, beszélt az öreg Mihály gazdával; de hogy miről beszélt, azt bölcsen elhallgatta.

Másnap reggel nem mehetek a rejtekbe, mert mindjárt lecke-órára kellett fogni s ebben a mama nagyon szigorú volt. Egész délig nem sikerült elosonniok, csak ebéd után jutottak el kis kedven-

czeikhez. A nyulaeskák egymáshoz szorulva, meglehetősen busan kuporogtak a ketrecz egy sarkában.

— Nézd csak, Kálmán, milyen szomorúak, szólt Laczika.

— Mi jut eszedbe! Hideg van, öszszebuynak, az természetes.

— De nem is ettek, a mit tegnap hoztunk nekik. Talán más valamit szeretnek?

— Oh, szeretik ők ezt is; ha éhesek, majd megeszik. Különbén a kertben majd keresünk nekik holmi zöld levelet.

— Csak tudnánk, mi kell nekik! Talán mégis jobb lett volna ide sem hozni őket.

— No persze! Épen megfordítva, jót tettünk velök. Nem hallottad, hányszor mondta apácska, hogy még az állaton is segíteni kell, ha lehet. Hát képzeld, valjon a szegény nyulaeskáknak jó dolguk lett volna-e annál a durva Mihálynál? Ő ugyan nem törődött volna velök, örült, hogy pár krajczárért tudott rajtok. De mi majd gondjukat viseljük és így jót teszünk velök.

Ez már Laczikának is tetszett, egészen megnyugodott. Csakhogy mihamar kitűnt, hogy nem olyan könnyű dolog az állatkáknak jól gondjukat viselni. Legeelőször is az volt a baj, hogy a nyulaeskáknak való eledelt nehéz volt előteremteni. A pinczében volt ugyan ekrakva jó fejes káposzta, ennek levele nagyon jó lett volna; csakhogy nagyritkán tudtak hozzá férni, kérni pedig nem mertek, hogy el ne árulják a titkot. Hogy a kertben keressenek valamit, arról le kellett mondaniok, mert hatalmas havazás köszönt be, azután pedig csikorgó hideg. A keményre fagyott hóban nem lehet kaparászni. De meg azt is tapasztalták, hogy nehéz valamit titokban csinálni. Néha egész nap nem jutottak hozzá, hogy a titkos ketreczhez lopózanak, mert mikor idejük lett volna, akkor épen járt valaki az udvaron, meglehetett volna őket.

Egy este az apa lefekvés előtt így szólt:

— Fiuk, holnap korán keljeteek föl. Ünnepe van s megígértem Józsi bácsiéknak, hogy meglátogatjuk őket egész napra. Nagy hó van, pompás szánkázás lesz.

Ennek nagyon megörültek mindkettőn s másnap korán készen voltak. Már majdnem indulni kellett, mikor Laczika ijedten sugta Kálmánnak:

— Kálmán, hát a nyulaeskáink! Tegnap egész nap nem mehettünk oda, nincs semmi ennivalójuk, a vizök bizonyosan befagyott ebben a nagy hidegben.

— Igaz a! Mindjárt odaszaladok, utána nézek egy kicsit.

Megindult, de amint az udvaron keresztül akart menni, apja épen szembe jött vele és kérdé:

— Hova mégy? Most már nincs idő a szaladgálásra. Be van fogva, menj és vedd a téli kabátodat. Indulunk.

Kálmán ugyancsak meg volt akadva, mit tegyen. De az apa nem szerette, ha parancsa fölött a gyerekek gondolkoztak, azért még egyszer meghagyta neki, tüstént öltözködni. Kálmán nem tehetett egyebet, megfordult és bement a szobába. Pár perc múlva elutaztak.

A szánkázás nagyon kellemes multság, Józsi bácsiéknál pedig, kik a harmadik faluban laktak, jó pajtások vártak Kálmánra és Laczikára mindenféle vigjátékkal. A nyulaeskákról bizony tökéletesen megelégedtek, annál inkább, mert hiszen itt ugyan hiába gondoltak volna reájok. Koresolyáztak, játszottak háborusdit hógolyókkal, építettek hóembert s mire este lett, ugyancsak elfáradtak. Jó későre értek haza, még pedig úgy, hogy maguk is alig tudták, mert a szánon, bundákba jól betakarva, pompásan aludtak. Siettek is az ágyba, hogy a kellemesen töltött nap után jóízűt aludjanak.

Másnap ismét a rendes munka-órák következtek s csak délután osonhattak el

vége, hogy meglátogassák a nyulacs-kákat.

A szegény állatkák épen nem lehet-tek valami jó állapotban, mert bágyadtan, szomoruan pislogtak. Most már nem is bujtak össze, egyikök pedig szétterjesztett lábakkal oldalán feküdt. Kálmán kissé elgondolkozva bámult rájuk, Laczika pedig aggódva mondá:

— Nézd csak . . . ez az egyik bizo-nyosan beteg . . . mindnyájan olyan fur-esák, mintha bajuk volna. Hátha meg-mondanók apácskának? Ó talán tudna segíteni.

— No persze! Kell is itt valamit segíteni. Nincs semmi bajuk, csak ugy heverésznek. Nem is éhesek, látod? Hiába kínálom őket jó káposztalevéllal.

Csakugyan, a nyulacs-kák hozzá sem nyultak.

— No, majd megeszik később. Most talán tőlünk félnek. Ozsonnáról hozunk nekik zsemlet, tejet, azt szeretik, tudom.

Hogy szerették-e, azt nem lehetett megtudni, mert aznap Kálmán meg Laczika már nem térhettek oda vissza, mikor pedig másnap ismét fölkeresték kedven-czeiket, ijesztő dolgot láttak. Mindhárom nyulacska elterülve feküdt a ketreczben; kettő már teljesen mozdulatlan volt, a harmadik még egy kicsit mozgatta a füleit, de látszott, hogy bizony ez is a végét járja. Laczika, a ki nagyon jószívü fiucska volt, sirva fakadt.

— Jaj Istenem, hiszen végök van, meghaltak!

Most már Kálmán sem bizakodott többé, hanem megzavarodva, elszomorodva nézte szerencsétlen kis kedvenceit.

— Mi bajuk lehet . . . ? Mit csináljak velök? töprengett leverten.

— Lásd, ha multkor szólunk apácskának, talán még tudott volna segíteni.

— Hátha még most is tudna . . . legalább ezt az egyet megmentené. Siess, Laczika, hívd ide apácskát.

Az apa odajött, de bizony hiába. Épen mire odaért, kimult a harmadik nyulacska is és Kálmán meg Laczika versenyt sirtak. Az apa engedte, hogy kisírják magukat, aztán elmondatta velök az egész históriát.

— Lássátok, milyen hiba volt a titkolózás, rejtőzködés. Magatokat megfosztottátok az örömtől, három állatkának pedig halálát okoztátok, pedig tudjátok meg, fiaim, hogy állatnak könnyelműen halálát okozni szintén vétek.

— Oh, kedves apa, hiszen mi épen jót akartunk a kedves nyulacs-kákkal, szólt Laczika.

— Igen és csak azért rejtettük el, mert mamácska minap azt mondta, hogy nem enged ilyen állatokat tartanunk . . . azt mondta, nem értünk hozzá!

— No's és nem volt igaza? Ime, itt a tanúság, ez a szegény három nyulacska kimult, mert nem tudtátok bánni velök. Ha nem titkolóztok, nem történt volna semmi baj. Jövőre gondoljátok meg, hogy rossz uton jót tenni nem lehet, mert egyik rosszól a másik következik, ti engedetlenek, aztán titkolózók voltatok, most lakoltok.

— Igaz, igaz! Oh, soha sem teszszük többé! szóltak Kálmán és Laczika.

— Akkor ennek a szomorúságnak mégis lesz haszna is. És azt is gondoljátok meg jövőre, hogy ha valamibe bele fogtok, maga a jó szándék nem elég, hanem azt meg is kell fontolni, van-e hozzá elég erő-tök és ismeretek? Mert a ki meggondolatlanul belefog olyan dologba, a mihez nem ért és ereje nincs, csak bajt okoz magának is, másnak is, akármilyen jót akart különben.

ránd
neki
ugrot
nia k
mogo

Nem
mag

épen
én is
inne
kint
dolg
tunl
tunl
kilo
böve
dolg
roz

MAJOM-HISTÓRIA.

(Két képpel.)

LLATSEREGLETBEN, erős rostélyu ketreczekbe csukva busultak a különféle ritka állatok. Ott ugrándozott egy kis majom is, de bizony neki is szűk volt a ketrecz. Ha egy nagyot ugrott, már a legtetején volt, még vigyáznia kellett, hogy oda ne üsse a fejét.

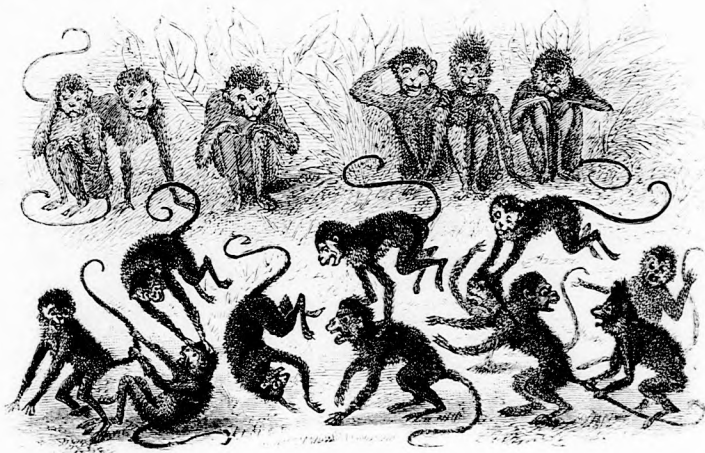
— No hát ne ugrálj, szólt hozzá mogorván egy lusta nagy teknős béka,

mely közel egy vizes medenczében terpeszkedett.

— Könnyű neked azt mondani, te otthon is csak így lustálkodtál, még akkor sem ugráltál nagyot, mikor elfogtak.

— Látszik, hogy okosan tettem. Te bizonyosan ugrottál, mégis megcsiptek, itt vagy, a hol én.

— Itt ám, de ezt a magam hibája okozta. Csak még egyszer eljuthatnék azokba a szép erdőkbe, ott a meleg vidéken, meg nem fognának többé, tudom.

... BUKFENCZEZTÜNK, KERGETŐZTÜNK.

Nem lennék többé olyan oktalan, hogy magam siessek veszedelmembe.

— Hát mit csináltál?

— Oh, az szomorú história! De ha épen akarod, hát elbeszélem. Tudd meg, én is oda való vagyok, a hová te, messze innen, a forró éghajlat alatt születtem, kint a gyönyörű erdőben. Milyen pompás dolgunk volt ott! Kedvünkre ficzkándoztunk az árnyas, lombos fákon, kergetőztünk, mulattunk; ha megéhezünk, akkor kilopóztunk a veteményes földekre, hol bőven van rizs és több jó csemege. Egyéb dolgunk sem volt, mint mulatni és lakmározni.

Egy napon megint javában mulatoztunk az erdőben egy szép tisztáson. Mi fiatalok bukfenczeztünk, kergetőztünk, az öregek meg nézték és megdicsérték, a ki köztünk ügyesebb volt. (Lásd a képet ezen a lapon.) Egyszerre azonban zaj hallatszott s az öregek egyike így kiáltott:

— Fussunk, emberek jönnek!

Mi fiatalok még nem láttunk embert s nagyon kíváncsiak voltunk. Felkapaszkodtunk hát a fákra, de nem szöktünk messzire, meg akartuk lesni, milyenek azok az emberek és mit csinálnak.

Meg is érkeztek nemsokára és épen azon a tisztáson telepedtek le, a hol mi

előbb játszottunk. Mindenféle táskákat raktak a földre, ott ettek-ittak, aztán leheveredtek a fübe és elaludtak. Nekünk épen csak az kellett.

— Lopózzunk oda és vegyük el az egyik táskát, mondám én. Nézzétek, az a kisebbik táska ott szélről van, könnyen elcsenhetjük.

— Az nagyon jó lesz! Megnézzük, mi van benne. Hátha találunk valami jó esemegét.

Pajtásaimnak nagyon tetszett az indítvány, hozzá is fogtunk mindjárt a

végrehajtáshoz. Nem is volt nehéz, az emberek mélyen aludtak, a kis táskát elloptuk és jó darabon elhurcoltuk. Még meg sem álltunk vele, már valamikép fölnyílt a zárja, bele nézhettünk. Kiszedtünk belőle mindent. (Lásd a képet ezen a lapon) Nagy multságunk telt benne, annyi furesa holmit láttunk. Akkor még nem tudtam, mire valók, pajtásaim sem tudták, de most már tudom. A ruhás-táskát esentük el s a min mulattunk, az kefe, tükör, ruha s efféle volt. Enni valót azonban nem találtunk, csak egy kis

... KISZEDTÜNK MINDENT.

üvegben volt valami folyadék. Megkóstoltam, de biz az nem volt jó. Persze, mert az hajkenő olaj volt.

Egyszerre lépteket hallottunk, az emberek jöttek felénk. Fölszaladtunk a fákra, magunkkal vive a kisebb holmikat. Az emberek boszankodni látszottak és felénk mutogattak, de mi csak gunyosan vigyorogtunk rájuk, nem féltünk, mert egyik fáról a másikra könnyen elmene-külhettünk.

Az emberek azonban nem is üldöz-

tek, csak mutogattak felénk, aztán tanácskoztak és egyikök elment, de nem sokára visszatért a többi táskákkal. Leheveredtek a fübe, újra ettek-ittak, aztán megint elaludtak. Mi ezt mind végig néztük a fákról s megint eszembe jutott valami. a miről azt hittem, hogy nagyon jó csiny lesz.

— Pajtások, mondám, nézzétek, azok az emberek megint elaludtak. Most még jobb zsákmányhoz juthatunk. Az üvegeket, melyekből ittak, ott hagyták a gye-
pen, lopjuk el, igyuk ki.

— Nagyon jó lesz! felelék mindnyájan.

Ujra oda lopóztunk, megkaparítottuk az üvegeket és egymás után mindnyájan mohón ittunk. Nem volt biz az jó, szörnyen égette a gyomrunkat, de csak azért is megittuk. Alig mult el azonban néhány perc, szédülni kezdtünk, tántorogtunk s hiába akartunk odább menni, visszamászni a fára — kábultan terültünk el a földön. És ekkor az emberek hirtelen fölugrottak, megfógtak és összekötözték.

— Rámentetek a lépre, gonosz tolvajok! mondta az egyik. No de nem fogtok többet lopni.

Most már tudom, hogy esel volt az egész, az emberek számítottak a mi oktalan kíváncsiságunkra, torkosságunkra és szándékosan tették ki az üvegeket, melyekben kábító szeszes ital volt. Foglyok lettünk.

Elvittek magukkal a városba s ott eladtak egy állatkereskedőnek. Nem sokára jött egy ember, sokáig nézegetett engemet és meg is vett. Aztán hajóra vittek, tengeren utaztunk sokáig s végre ide értünk ebbe a hideg országba, hol télen fagy és havazik, úgy hogy örökké dideregnek. Bizonyosan bele is halnék, ha gazdám meleg pokróczot nem adna reám.

De még nyáron is, ha meleg van, hogy legyen jó kedvem ebben a szűk ketreczben! Lombos fákon szeretek szökdecselni, ugránozni, pajtásaimmal játszani. De már ebből soha sem lesz semmi sem, tudom, többé nem visznek vissza a szép erdőbe. No de mikor az emberek itt állanak a ketrecz előtt, csinálók is olyan mérges arczot, hogy minden gyerek megijed, aki először lát. Később a kópék hozzászoknuak s még nevetnek rajta.

— Ugy kell neked, szólalt meg végre a bölcs teknős béka. Mikor szabad voltál és jó dolgod volt, nem tudtad megbecsülni s gonosz csinyért késő bánattal lakolsz.

AZ ELSŐ IMA.

(Képpel a 108—109. lapokon.)

»PAPA, mama« —

Már ezt tudta.

Harmadikat

Ma tanult csak.

Emek neve:

»Jó Istenke«.

S e szó magán,

— Boldogság ez! —

Kicsi ajkán

Imává lesz.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A „KIS LAP“ XXV. köt. 23-ik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

„Keresztnev“.

Helyesen fejtették meg: Ferenczi Gizella és Sándor, Szendrői Géza és Gábor, Schmidl Olga, Miklós és László, Gross Frigyes, Molecz Béla, Novelly Hajnalka, Morgenstern Dezső és Mór, Szilassy Jánoska, Weisz Béla és Nándor, Freund Szidónia, Rozália és Sándor, Gold Hermin és Herzog Fülöp, Oláh János, Szüsz Ilona, Freund Miklós, Bolyó Irén és Blanka, Kövér Miklós, Weisz Teri és Béla, Benkő József, Kelemen Miklós, Kandó Ferencz, Fligl József, Szarvay Mihály és József, Lázár Nella, Hoffmann Géza, Csergő Erzi és Bandi, Kardos Irma és Malvin, Hubert testvérek, Wildman Berta és Sándor, Egger Géza, Schnetzer Etelka és Juliska, Ofner Szeréna, Ernst Miklós, Ruttkay Béla, Brüll Olga és Hedvig, Karl Lajos, Grünstein Ilona és Miksa, Édeskuty Jenő, Urik László, Kövér Pálma, Mairovics Helén és Veronka, Kövér Gusztáv, Frank Alice és Ella, Jeney Loránt, Maderspach Janka és Julka, Polónyi Dezső és Lajos, Kiczberger István, Kubicsék Szabina és Irma, Ofner Irma és Szidónia.

*
A »Kis Lap« XXV. köt. 22-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Majthényi Leonie, Édeskuthy Jenő, Massanek Gábor, Veinreb Adél, Brüll Olga és Hedvig, Ruttkay Béla, Wallerstein Laura és Margit, Egger Géza, Merza testvérek (a név szabatos kiírása nem ártana. F. b.), Bogdán Irma.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Dorina néni. Levél a héten megy. — Robicsék testvérek. A »Forgó bácsi színháza« meg-

szerezhető ott nálatok, a Frankel-téle könyvkereskedésben. — **Lippe Valeria.** Leveledet nem kaptam meg. Már most fogok intézkedni s reményelem, hogy megszerezhetem. — **Paskusz Zsigmond.** Legjobban ajánlhatom, a Győry Vilmos által feldolgozott magyar Robinsont. Megjelent a Légrády testvérek kiadásában. A másik, amit tudni akarsz, meglátható a czimszalagon, amely alatt jár neked a »K. L.« — **Dezseöffy Sarolta.** Megküldöm neked azt a kérdéses levelező lapot. A póstabélyeg Felső-Lövőt mutat. Ugy látszik, valamely pajkos kis diáknak a csinye. Neheztelni különben sem nehezteltem, csak csodálkoztam ama sorok tartalmán. Nem szükséges mondanom, mily kedves elégtételre szolgál, hogy te és testvéreid idegenek vagytok attól az izléstelen tréfától. Üdvözlémet küldöm. — **Herczegh Ella.** Nagy örömmökre szolgált kedves levelkétek. — **Titsch Ida.** Kivánságodhoz képest jártam el. Az összeg felét a korán elhunyt Halmi, jeles színészünk árváinak a karácsonfájára küldöttem, a másiknak hova fordítása iránt a »Kis Értésítő« rovata világosít fel. Leveledben nagy örömem telt. — **Frey Ottó.** A leveled borítékán olvashatatlan a póstabélyeg (mint rendesen), leveledben pedig (tegtöbben követitek el ezt a mulasztást) a hely nincs kitéve, nevedet pedig a sok ezer olvasó közül hogy keressük ki? Eszerint a legjobb akaratall sem felelhetek meg a kivánságodnak. Talán használ, ha felszólítom *Grüner Vilma*t, a »K. L.« olvasóját Budapesten, tudassa veled a lakását. Leveled egyéb részeit kedves tudomásul veszem. — **Rakovszky Antal.** Szívesen veszem látogatásodat, már csak azért is, hogy meggyőződöm arról, milyen hamarosan épültél fel megint. A többi el van intézve. — **Esztegár Berta.** Teljes részvétellel vagyok az iránt a nagy boldogság iránt, amely születésed napján ért. Hangozzék hálád mentől szebben a szép új zongorán. — **Hecht Jozefa.** Nagyon köszönöm a szíves megemlékezést. — **S. I.** Gyermekes és nem gyermekies munka, mely — hogy egyéb fogyatkozásait ne említsem — hemzseg helyesírási hibáktól. Egy pár évre jó lesz abba hagyni a küldözést. — **Adler testvérek.** Nagyon örvendék az örömeiken. Kedves anyátoknak üdvözlémet. — **Jankovich Anna.** Soraid nemes érzelemről tanuskodnak. Nagyon nőjj!

Az elmúlt karácsonyi és a közelgő újévi ünnepek alkalmából, mint a megelőző esztendőben, úgy ezuttal is: kis olvasóim köréből a jó kivánságoknak oly virágos áldása hull reám, hogy valóban képtelen vagyok mindegyik iránt külön fejezni ki forrón érzett viszonzó kivánságaimat. Fogadjátok együtt és egyenkint hálás szeretetemet kijelentését.

Forgó bácsi.

Kis Értésítő.

Pályázat.

Egyik olvasó társatok, a jutalomnyertes *Titsch Ida*, 5 frtot oly czélből küldött be hozzám, hogy az ezen pénzen megveendő könyveket a »K. L.« olvasói közül az nyerje el, aki a legjobb kidolgozást küldi be erre a föladataira:

A télnak fény- és árnyoldalai.

A verses forma előnyben részesül; de ebben az esetben husz sornál kevesebb, negyven sornál több nem lehet. Maga a pályadíjosztó, *Titsch Ida*, nem versenyez. Határidő január 15-ik napja.

Budapesten, 1883, decz. 28.

Forgó bácsi.

Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: *Titsch Ida* 5 frt, *Rakovszky Antal* 1 frt, *Ehrlich Janka*, *Szeréna* és *Jenő* 1 frt.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »*Nemzet*« decz. 21. számában.

Szegény beteg gyermekek karácsonyfájára adakoztak: *Sólyom Fekete Margit* és *Mariette* 1 frt, *Herczegh Ella* és *Lenke* 2 frt, *Esztegár Berta* 1 frt 40 kr, *Roboz Kornélia* 20 kr, *Jankovich Anna* 3 frt, *Dregály Irma* és *Mariska* 1 frt., *Széchenyi Eugenia* 2 frt, *Fodor Irén* 1 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

Ez a szám az utolsó ebben az esztendőben. Az elmúlt évnek búcsút mondunk, de nektek, kis olvasóim, csak azt mondom, hogy a viszontlátásig az új esztendőben! És mindnyájatoknak, összesen és egyenként meleg szívből kíván hivatok

Forgó bácsi.